

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejema:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpisa naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka
Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8

100 letnica avstrijskega občanskega prava.

Dunaj, 1. junija.

Zgodovina avstrijske monarhije kaže, iz kako heterogenih, raznim kulturnim, gospodarskim in historičnim okoliščinam pripadajočih dežel in skupin je skovana naša poliglota domovina. Dosledno stremenje in sreča habsburške hiše so združila ta državni in narodni konglomerat pod eno dinastijo, ki je bila dolga stoletja skoraj edina teh raznorodnih ozemelj. Se je ugašajočim političnim vplivom na Nemškem so Habsburzi ni bolj kot prej začeli ustvarjati med njihovimi posameznimi kronovinami ožje vezi, ki bi naj v tesnem objemu pretvorile konglomerat v enotno celoto.

Marija Terezija, s katero začnemo dosledna centralistična stremeljenja, je iniciatorica velike ideje, ki je smatrala kot eno najožjih vezi za habsburške kronovine pravno enotnost.

Do Marije Terezije ni bilo le pravo v posameznih deželah različno, temveč tudi pravosodje razcepljeno. Ko je velika cesarica nastopila vladati, obstajali ste dve najvišji pravosodni instanci, tkzv. avstrijska in pa češka dvorna pisarna. L. 1749 je Marija Terezija spojila oba urada v »najvišje sodno mesto« (oberste Justizstelle), kjer pa se je sodilo še vedno po raznih pravih raznih dežel.

Ze leta 1753. pa je storila cesarica še nadaljni korak, ki je postal v svojih posledicah epohalne važnosti za razvoj avstrijske monarhije. Ustanovila je »kompilacno komisijo«, ki je imela nalogo kompilirati prava posameznih kronovin ter sestaviti iz njih v enotnem zakoniku enotno pravo za češko-avstrijske dežele. Kompilacna komisija, pozneje spremenjena v »zakonodajno komisijo«, je končala svoje delo l. 1766. ter sestavila obširni zakonik, ki je znan pod imenom »Codex Theresianus« — ki pa od Marije Terezije ni bil sankcioniran.

Sele šest let pozneje je cesarica znova zaukazala, naj se predela »Codex« način, ki bi odgovarjal modernim principom. Tako prične za letom 1772. drugi poskus za unifikacijo prava v habsburških deželah, toda proticentralistični vplivi so ustanovili l. 1776. delovanje nove ko-

misije popolnoma in šele ko je nastopil vlado Jožef II. se je delo zopet oživilo. Cesar, ki je bil med tem že izdal sodni red, razglasil zakonski patent in publiciral sodno instrukcijo, ni mogel čakati, da bi bilo celo delo končano, komaj je bil prvi oddelek (o pravnih virih, o osebnem in rodbinskem pravu) l. 1786. dogotovljen, že ga je publiciral v avstrijskih in čeških deželah.

Reakcija po njegovi smrti je ustavila tudi kodifikačno delo. Leopold II. je razpustil dosedanje komisije ter imenoval drugo, ki pa za prvo ni imela naloge započeto delo nadaljevati, temveč revidirati jožefinske zakone. Ze leta 1791 je izšla nova k jožefinskemu občanskemu pravu, ki je marsikaj v reakcionarnem smislu spremenila.

Kmalu pa se je nova komisija pričela pečati tudi še z vsem ostalim gradivom, ki je bilo nabrano pod Jožefom in delo je počasi, toda vendarle napredovalo. Posamezne dežele in stanovi, ki so s svojega avtonomističnega stališča le neradi glegali centralistično delo, je potolažil Leopold z obljubo, da predloži osnovo novega zakonika posebnim deželnim komisijam posameznih dežel v pregled in preskušnjo. Šele pod Francem II. pa je komisija, katere najodličnejši sodelavci in glavni referent je bil Tirolec Martini, dokončala svoje delo, ki je znano pod imenom »prvotne osnove« (Urentwurf). Ta prvotna osnova je bila dopolnjena deželnim komisijam v preskušnjo, kmalu na to in sicer 13. januarja 1797. pa, da se njega vrline in slabosti tudi praktično pokažejo in preizkusijo, uveden kot veljavni zakonik v zapadni Galiciji (zapadnogališki zakonik).

V naslednjih štirih letih so dopolnile deželne komisije svoja mnenja in Franc II. je ukazal l. 1801. sestaviti za definitivno ureditev splošnega obč. zakonika »dvorno komisijo za zakonodajne zadeve«, kateri je bil kot glavni referent določen Stajerc Franc Zeiller. Z veliko vnetostjo se je lotila komisija velikanskega dela. Provedla je prvo branje v letih 1801 do 1806, revizijo 1807/8, superrevizijo 1809/10. Ze 22. januarja 1810 je bil celi operat predložen cesarju, ki je nato 1. junija 1811 podpisal patent, ki publicira splošni občanski zakonik za vse avstrijske dežele z veljavnostjo od 1. januarja 1812.

Ta zakonik je ostal v bistvu do danes neizpremenjen. Gospodarski in

socijalni napredek sta sicer tekom stoletja na onih pogojih in razmerah, iz katerih je avstrijsko občansko pravo izšlo, mnogo izpremenila, dokaj novih zakonov je bilo potrebno, ki dopolnjujejo določbe občanskega zakonika, toda šele v poslednjih letih je postal klic po reformi mnogih zastarelih določb našega splošnega obč. prava vedno glasnejši in ne bo dolgo trajalo, da bo stoletna kodifikacija avstrijskega privatnega prava podvržena temeljiti reviziji v smislu predugačenih življenjskih razmer in modernjših naziranj.

In tako se družijo ob stoletnici onega prava, ki je kakor nobeno združeno z ljudskim žitjem in bitjem, ki nas obdaja in varuje od zibel do groba, ki stoji kot priča ob naši strani v najslavesnejših trenutkih človeškega življenja, z radostjo nad preteklostjo skrb za bodočnost.

Je značilno, da je govornik na slavnostnem zborovanju, ki se je danes vršilo v spomin stoletnice splošnega obč. zakonika, dvorni svetnik baron Schey svojemu slavnostnemu govoru dal značaj vprašanja: stoletnica — ali revizija?

Zivljenska sila našega obč. prava ni izumrla. Vsebuje toliko še vedno modernih principov in naprednih naziranj, da za temi svetlini znamenji predstoletne prosvitlenosti daleč zastajajo sence, ki jih je ljudski razvoj tekom časa vrgel na posamezne dele našega zakonika. V znamenju edinstva, ravnopravnosti in svobode občanskega pravnega reda odpravlja občanski zakonik vsako razliko med kmetom, meščanom in plemenitašem, odpravlja predprave konfesij; stani in spola, izreka svobodo osebnosti in prometa. S svojo pregantno kratkovednostjo odpravlja težavni formalizem prejšnjih časov, podeljuje sodniku ono samostojno, vzvišeno stališče, raz katero je šele mogoča pravna individualizacija.

Da se tem vrlinam pridružujejo marsikateri hibe, ki rastejo s socijalnim razvojem, da je obč. zakonik v socijalno pravnem oziru zastarel, da v svoji strogi izvedbi prosvitlenih principov ne upošteva gospodarske slabosti »nižjih« ter stavlja formalno enakopravnost nad dejansko — temu se ne smemo čuditi. V onih časih, ko je stopil v veljavo, je pomenjal veljanski napredek, da pa se po sto letih marsikaj spremeni, je naravno, in že l. 1904 je Unger izjavil potrebo temeljite revizije naše občanskega zakonika . . .

S vsem pravom pa se je danes zbrala v krasni palači avstrijske zbornice ekselentna družba državnikov, politikov in pravnikov, da do- stojno proslavi stoletnico in najodličnejši avstrijski juristi so napisali za to priliko slavnostno knjigo, ki naj bo trajen spomin tega historičnega dogodka.

Tudi avstrijski narodi živa priča blagodejnega vpliva velikanskega zakonodajnega dela, se vesele spominskega dneva z vročo željo, da bi marsikatero onih načel, ki jih je uvedel obč. zakonik za naše privatno pravo že pred sto leti, našlo skoraj- šnjo pot tudi v javno pravo, kjer so nam enakost, ravnopravnost in svoboda še toli zanemarjena pravila . . .

Birokratizem, militarizem in naši državni poslanci.

Ivan Petkovšek, posestnik.
(Konec.)

VI.

Kakor znano, Avstrija ne more niti najprimitivnejšim kulturnim zahtevam zadostovati, ne more graditi znanstvenih zavodov, bolnišnic, šol itd. Naši vseučiliški profesorji gredo v inozemstvo, ker jim ne moremo dati najnavadnejših sredstev za znanstveno raziskovanje. Ljudsko šolstvo nazaduje tam, kjer se dežele dovolj ne brigajo. Po deželi nimamo zavetišč za hlapce, dekle, ki so postali nezmožni za delo itd. Naše morsko obrežje ni prav zelo razvito in bi do sedanja obrežje varstvo popolnoma zadostovalo. Toda graditi se morajo velikanske bojne ladje, ki bodo čez par let zopet staro železo. Navzlic temu pa vpijejo od vlade podkupljeni časopisi in zahtevajo novih ladij, novih topov, čeprav nimamo niti v Avstriji, niti na Ogrskem dovolj denarnih sredstev. Nikjer ni gospodarskega napredka. Obe državi boste morali izdati velikanske vsote v gospodarske in vzgojevalne svrhe. Ni pa upanja, da bi se moglo iz Avstrije, ali pa Ogrske se kaj novih davkov iztisniti.

Ze s finančnega stališča se ne moremo navduševati za ogromne zahteve vojne uprave. Na drugi strani se pa moramo vprašati: Čemu se pa oborožuje Avstrija? Obstoj države ni v nevarnosti, zopetna ustanovitev cerkvene države je nezmišelj, za katerega se noben pameten človek ne zavzema, naše gospodarske in kultur-

ne razmere ne potrebujejo velike vojne mornarice. Z vsemi sosedi živi Avstrija v najboljšem sporazumu. Z Nemčijo in Italijo je zvezana v trozvezje, Rusija še nikdar ni imela interesa, zaplesti se v vojno z Avstro-Ogrsko, Turčija je pa vesela, če ima mir. Če pa v kaki majhni sosedni balkanski državi nekoliko zavre, ne smemo tega za tako nevarno smatrati, da bi zmetali kar več sto milijonov za oborožitev. Še celo za časa aneksijske krize pred dvemi leti ni nihče smatral groženj Srbije kot resne, razen par bojažljivih generalov. Ali je morda Avstrija poklicana, da igra na Balkanu vlogo policista, ali orožnika. Balkanski narodi so dovolj pametni, da razumejo vlogo, katero igrajo avstrijski birokrati, generali in ogrski židi v Bosni in Hercegovini. Ali bi se moglo s trgovinsko politiko svojim lastnim trgovskim interesom bolj škodovati, kakor se to v Avstriji? Ali more biti država, v kateri razsaja najhujši državljanski boj v narodnostnih zadevah, država, v kateri žive samo najvišji uradniki in oficirji ter duhovniki človeka vredno življenje, država, ki nima za drugo smisla, nego za rožljanje z orožjem, zaščitnica balkanskih držav?

Kdor natančno opazuje oboroževanje, mora priti do zaključka, da je trozvezje in vsa ona prijateljska zagotavljanja navadna komedija. Morda pa sili trozvezje kot taka Avstro-Ogrsko, da oborožuje. Potem bi bilo pa pač boljše, da se naša monarhija postavi popolnoma na lastne noge, ker so naše meje vsled političnih, narodnih in deloma tudi vsled geografskih razmer popolnoma varne. Naša trgovinska politika pa ne potrebuje niti velike armade, niti velike mornarice, ker so stroški za vojaštvo stokrat višji, nego je korist zunanje trgovine. Najboljše varstvo za Avstrijo na zunaj ni velika armada, temveč notranje blagostanje, narodnostni mir, bolj intenzivna ljudska izobrazba in oni pravi patriotizem, ki ne diši po smodnikovem dimu.

Dočim vlada po celi državi neznoša draginja in napete gospodarske razmere, bo vlada dala sto in sto milijonov za vojaške potrebe, če bodo dosedajni klerikalni poslanci zopet prišli v državni zbor. Da se pa to ne zgodi, morajo naši dokoplačevalci, naši volilci dne 13. junija izvoliti vse druge zastopnike, ki se ne bodo večina iz samopasnih ozirov vojnemu ministru za frak obesili.

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.
(Dolge.)

Ravnatelj je oslinil papir svoje cigarete in se porogljivo smehljaj. »Ali so pisma natančno in zanesljivo urejena?«

»Da, gospod ravnatelj.«

»Potem jih izročite slugi, da bo z njimi peč kuril.«

Tomaž je postal kar trd. Celih pet mesecev je torej urejal pisma, ki niso za drugo rabo, kakor za peč. Tomažu je bilo, kakor da mu je ravnatelj ukradel pet mesecev njegovega življenja. To spoznanje je obudilo v njegovem sredu silno silno jezo in na tihem je prisegel, da bo to ravnatelju in vsem uradnikom z obrestmi vrnil. Ravnatelj je z zadovoljstvom opazoval Tomaža in ga naposled odslavil.

»Upam, da ste se pri urejanju teh pism kaj naučili,« je dejal ravnatelj in se zopet tako zlobno nasmešnil, da se Tomaž ni mogel več premagovati.

»O, da, gospod ravnatelj,« je rekel sarkastično. »Spoznal sem iz teh pism, kako je treba delati, da levi- ca nič ne izve, kaj desnica v žep de- ne.«

Kakor da je sredi pisarne eksplodirala bomba, tako so Tomaževe besede učinkovale na zbrano uradniš- tvo. Vsi so prebledeli in se plaho ozrli na ravnatelja, kateremu je bila cigareta padla iz rok in ki je stal pri svoji mizi, kakor da je okamenel. Nekaj sekund je vladala v sobi taka ti- hota, da je gospodična Filipina celo slišala, kako je na njeno bluzo pri- begla rejena bolha kihnila. Cim pa je ravnatelj prišel zopet k sebi, je na- kremžil obraz in se prisiljeno za- smejal.

»Glejte ga no,« je zaklical »tako mlad je še, pa že dela take dobre do- tipe. No, no, Krmežljavček, me prav veseli, da znate take šale zbijati. Ve- sele in šaljive ljudi imam jaz rad. Življenje je tako težko, kaj bi bilo, če bi ga ne sladil humor.«

Tako je govoril ravnatelj s pri- siljeno prijaznostjo, pri tem pa To- maža gledal, kakor popadljiv pes. A Tomaž ni povesil pogleda, zakaj ču- til je, da je zadel ravnatelja v srce. Zadovoljen sam s seboj se je vrnil k svoji mizi in si užgal cigareto. To je bila prva cigareta, ki jo je užgal v pisarni. Zavedal se je dobro, da je to novo izzivanje ravnatelja, ki ni pre-

našal dima, a zavedajoč se izvojeva- ne zmage, si je hotel enkrat za vselej zagotoviti ugodnejšo pozicijo v pi- sarni.

Komaj je bil puhal prve dime proti gospodični Filipini, je ravnatelj dvignil glavo, malo povohal in potem ogorčen planil k Tomaževi mizi.

»Kaj vidim,« je zakričal »vi ka- dite pri delu?«

»Kdo pa pravi, da delam?« je z ravnodušno impertinenco odgovoril Tomaž in pognal ravnatelju gost oblak dima v obraz.

»Slišite — vi ste nesramen člo- vek,« je začel vpiti ravnatelj. »Na- mesto da bi delali, pa kadite. Če ho- čete kaditi, ugasnite cigareto in poi- dite na hodnik. V pisarni ne dovolim kaditi. Vzemite to na znanje.«

»Hvala,« je odgovoril Tomaž mir- no in vzmši svoj klubek je odšel iz pisarne.

Vrnil se je šele čez dobro uro. Čim je vstopil v pisarno, je vedel, da je vse osobe razburjeno. Držec roke na hrbtu je hodil ravnatelj ves bled po sobi in grizel rožiče, siguren znak, da je razkačen do skrajnosti. Komaj je zagledal Tomaža, je skočil pred njega.

»Kje ste bili? Sam sem vas iskal na hodniku in na dvorišču, a vas ni bilo.«

»Lase sem si dal striči,« je lju- beznivo odgovoril Tomaž.

»Nesramnost! Vi si daste med uradnimi urami lase striči?«

»Zakaj pa ne — saj so mi tudi med uradnimi urami zrasi.«

Ravnatelj je vrgel rožiče ob tla in zagrabil na bližnji mizi stoječi tintnik.

»Vi — vi — vi — liberalce, ne- sramnež, predrznež — vi — vi — vi —«

Ves iz sebe je ravnatelj zamah- nil s tintnikom in črnilo je plusknilo iz posode ter pomazalo ravnatelju roko in rokav in telovnik in hlače. To ga je tako presenetilo, da ni spr- avil nobene besede več iz sebe, nego samo še stokal »hè — hè — hè — hè« in se končno razjokal od jeze.

Tomaž pa je hitro prinesel umi- valnik in brisalko.

»Zakaj ste pa tako hudi, gospod ravnatelj?« je z razaljivo spoštli- vostjo vpraševal Tomaž med tem, ko si je ravnatelj umival roko. »Saj sem si vendar dovolil le malo šalo . . .«

»Vi — vi — vi ste — — —«

»Majhen uradnik sem, ki ima svoje predpostavljene prav rad in jih spoštuje in le časih kako neumno be- sedno blekne.«

»A — tako?« Ravnatelj je bil kar vesel Tomaževih hinavskih besedi in si je z rokavom obrisal potno čelo. »A torej niste tako hudoben, kakor sem mislil? Zakaj pa niste tega koj povedali.«

»Saj nisem imel nobene prilike,« se je hlinil Tomaž. »Zdelo se mi je, da me nihče ne mara in to me je ta- ko bolelo, da sem hotel že službo pu- stiti. Ves nesrečen sem bil. Pa so mi gospodje odborniki rekli, naj le po- trpim, da, in rekli so mi, da me na noben način ne puste proč, da in ve- liko so me izpraševali pa nisem hotel nič povedati; nazadnje so me pohva- lili, da res vestno izpolnujem dolž- nosti kolegijsalnosti . . .«

Tomažu se je zdelo, da delajo ravnatelj in drugi uradniki obraze, kakor bi jim kdo z britvijo narezaval goltance. Kar potuhnilo so se in hi- teli delati, kakor da imajo najnuj- nejše posle, med tem ko je gospodična Filipina začela nervozno tipkati na pisalnem stroju, dasi ni imela nič prepisati. To popoldne ni nihče več izpregovoril besede, a ko je šel To- maž zvečer iz pisarne, je nesel seboj zavest, da si je priboril trdno stališče v zavodu.

»Nesramnost! je vendar odlična lastnost,« je modroval Tomaž, ko se je pred večerjo sprehajal po drevore- du. »Kako sem jih vse ugnal! Kakor da bi bil vsekaj z bičem, tako so za- evilili. E, če hoče človek naprej priti, mora biti nesramen in mora kaj ve- deti o tistih, ki so mu na potu.«

(Dolge prihodnja.)

Volitve dne 13. junija pa pomenjajo tudi boj zoper korupcijo in nemoralne razmere, ki so nastale po ce- li kranjski deželi vsled klerikalne nadvlade.

Po vsej deželi se govori, kako so nekateri klerikalni voditelji oboga- teli. Ljudje vprašujejo, od kod ta ve- likanska premoženja? Nič več ne moremo govoriti o nesebičnosti, o skromnosti klerikalnih voditeljev. Tem je politika kupčija, volilci sred- stvo, da dosežejo svoje osebnostne, samo- pasne namene. Ošabni in na videz pobožni so in so mnogo ostudnejši, nego oni farizeji, katere je Kristus tako zelo sovražil. Krase se z razni- mi naslovi, redovi in drugimi odliko- vanji, s katerimi skušajo preslepiti in premočiti lahkoverne volilce. Na- še revno ljudstvo ni imelo do zdaj od klerikalne politike nobenega druge- ga haska in koristi, nego nove davke, medtem ko so se nekaterim klerikal- nim voditeljem bisage zelo napolnile. Vsi ti klerikalni voditelji imajo kar po več mastno plačanih služb. So de- želni in državni poslanci, advokati, dobro plačani načelniki raznih de- narnih zavodov itd. In vendar se upajo ti ljudje še bahati, da so pravi prijatelji ljudstva. Pod lažljivo krin- ko krščanstva izrabljajo lahkoverno ljudstvo, ga izjemajo in polagoma uničujejo. Kakor hitro bo pa tem kle- rikalnim voditeljem strgana ona krinka, se bo pokazal njihov pravi obraz, obraz največjih nasprotnikov slovenskega ljudstva.

Dne 13. junija se bodo volilei vprašali: Ali morete zaupati ljudem, ki ne poznajo drugega, nego samega sebe? Ali hočete poslati na Dunaj kot svoje zastopnike v državni zboru ljudi, ki niso drugega napravili, nego naložili ogromne nove davke na vaša ramena, ki so gospodarsko in kultur- no spravili deželo na rob propada? Ali hočete sami sebi skopati jamo.

Vse, kar je imela pred leti Slo- venska ljudska stranka se ljudskega na sebi, je izgubilo. Eden izmed vodi- teljev se peha, da postane dobro pla- čani minister, drugi hoče, da ga dr- žava dobro preskrbi, kakor je Suklje- ta, drugi zopet drugače živeti ne mo- re, če ne dobiva plače kot državni poslanec, ker ni zmogel za delo itd.

Vsak misleč volilec mora priti do prepričanja, da morajo dosedanje neznosne razmere ponehati. To je pa le tedaj mogoče, če bodo volilei dne 13. junija glasovali zoper kandidate klerikalne stranke.

Bodočnost našega naroda, bodoč- nost našega kmeti, obrtnika, trgov- ca in delavca zahteva, da gredo vsi volilei dne 13. junija v boj zoper kle- rikalne kandidate in da ne oddajo svojega glasu klerikalcem. In če bo storil vsak volilec to svojo dolžnost, tedaj bo konec klerikalnega gospod- stva na Slovenskem.

Politična kronika.

Cesar je včeraj zvečer ob šestih dospel na Dunaj. Ljudstvo ga je po- vsod burno pozdravljalo. Splošna sodbja je bila, da cesar dobro izgleda. V Schönbrunn bo cesar dober teden. Konec drugega tedna se preseli v vilo »Hermes« v Laincu, ki je v istem stanju kakor je bila, ko je se cesari- ca živela. V Schönbrunn bo cesar sprejel prestolonaslednika in zuna- njega ministra grofa Aehrenthala. Druge avdiencije niso napovedane.

Interministerielna dalmatinska komisija za ureditev kolonskega vprašanja v Dalmaciji je končala svoja dela. Poročevalec dvorni svet- nik dr. Evgen Sehewiedland stavlja, kakor poroča bosanska ko- rrespondenca, sledeče predloge: Ko- misija naj

1. označi rešitev kolonskih odno- šajev v Dalmaciji v njih večjem de- lu kot državno potrebo;

2. da se ustvari ugodne razme- re, naj se a) zahteva prosta zemljiška lastnina za majhne in srednje nase- ljenske iz državnih domen, kakor tu- di iz verskega in učnega zaklada; b) priporoča nakup večjih cerkvenih in privatnih posestev v svrhu koloniza- cije; c) označi za dopustno subvenci- oniranje naselbinskih zadrug, ki so pod javnim nadzorstvom; d) pripo- roča, da se dobe javna sredstva in da delujejo posebni uradniki za pospeše- vanje odkupa med zemljiškimi lastni- ki in koloni; e) izdela zakon o kolo- natu in f) priporoča zlatno pospeše- vanje dalmatinskega poljedelstva upravnim putem;

3. naj se dela nato, da ministrski svet pritrdi temu načrtu in potem

4. da naroči obstoječemu odboru za kolonsko vprašanje, naj stavi kon- kretne posamezne predloge v zmislu odobrenih predlogov.

O dogodkih v Albaniji poroča Torgut Sefket - paša, da prodirajo turške čete na severu malisjskega gorovja. Prva divizija je zasedla vse pobočje med Brivico in Nabomom, se- verno od Mali - Hotila; druga divi- zija je pregnala vstase s pozicij med

Večecikom in Rapso, severno od Bricce. Kolona Edkem, ki prihaja od Gušnjia, je imela severno od Vuklija dvanajsturen oster boj z vstasi, ki so imeli velike izgube in ki so morali končno bežati.

Belgradska »Politika« poroča s Cetinja, da bodo v črnogorskem glav- nem mestu v najkrajšem času raz- krili komplot, ki je naperjen proti dinastiji in vladi in ki je v zvezi z nekaterimi osebami v Belgradu. Ne- ki zaupnik Tomanovičeve vlade ima baje dokumente, ki ve črnogorskih politikov težko kompromitirajo. Kralj Nikolaj je poslal tri verzirane politične agente v Belgrad, da zasle- dujejo vso zadevo.

Krvavi spopadi na turško - bol- garski meji so zelo otežili položaj Gešovega ministrstva glede bodočih volitev, posebno ker smatra ministrski predsednik Gešov gojitev prijateljskih odnosov napram Tur- čiji kot važno točko svojega progra- ma. Velik del časopisja napada vsled tega vlado. Ljudstvo je zaradi teh člankov še bolj razburjeno. Vlada pa vseeno upa, da bo mogoče mirnim potom poravnati nastale difference s Turčijo.

V Belgiji se je pojavilo resno gi- banje proti samostanskemu zakonu. Deset tisoč liberalcev in socialistov se je predvčerajšnjim zbralo ter pro- testiralo proti klerikalnemu samo- stanskemu zakonu, vsled katerega dobe samostani vsako leto 20 milio- nov državnega prispevka v šolske svrhe. Tisoči ljudi so se zbrali na ce- stah. Zborovalci so klicali: Proč s klerikalci! proč s samostani! Po vsej deželi vre in ljudstvo se bo uprlo, če vlada še pravočasno ne umakne za- kona.

Portugalska vlada je ukazala oblastem, naj z vsemi sredstvi pre- prečijo branje in objavljanje papeže- ve enciklike, ki je naperjena proti ločitvi cerkve od države. Časopisi, ki so ponatisnili encikliko, so bili konfi- seirani. Vlada je nadalje sklenila, da opusti poslanstvo pri Vatikanu. — V Lizboni je ljudstvo napadlo ured- ništvo edinega neodvisnega časopisa »Dja«. Civilni guverner je še pravo- časno preprečil, da množica ni razru- šila redakcije. List je objavil izjavo, da preneha izhajati do zasedanja dr- žavnega zbora, ki se začne 19. junija.

Iz Maroke. Nekateri listi poroča- jo, da so pod francoskim poveljstvom stoječe sultanove čete v okolici Feza barbarično postopale in požigale. Že- ne in otroke so brezusmilno morili. Kakih osemdeset žen in otrok so po- tem v Fezu javno prodali. Muley Ha- fid bo odpustil svojega velikega ve- zirja, ki je baje kriv vstaje.

Štajersko.

Volilno gibanje na Sp. Štajer- skem. Od Velike Nedelje se nam poroča, da agitira g. župnik Menhart strastno proti dr. Ploju. Uporablja za to celo prilike krstov in drugih cerkvenih obredov. Vemo, da nemški vitezki red ne dovoljuje svojim ljudem vmešavanje v politič- no agitacijo, posebno pa smo prepri- čani, da ne odobrava strastne agita- cije svojih uslužbencev proti senat- nemu predsedniku dr. Ploju, katere- ga je še v zadnjem času odlikoval cesar sam. Slavni vitezki red nujno prosimo, da napravi glede fajmoštra Menharta pri Veliki Nedelji kmalu mir in red. — Iz St. Petra v Sav. dolini se nam že zopet poroča o strankarski hujskariji župnika in kateheta dr. Jančiča v tamošnji šoli. Celjski okrajni šolski svet je očivid- no za vse naše opravilne pritožbe gluh in slep. Treba bo zato iti dalje.

Tako je imenoval v 3. razredu javno otroke naprednih staršev hinave in hinavke, katerim ni treba hoditi h križevim procesijam. Tu se že vse neha! Naj bi se skušil politično zgati kak učitelj — takoj je v discipli- narni preiskavi. Naši fajmoštri pa smejo izrabljati cerkev in šolo za po- litične svrhe. — V celjski okoli- ci sta se vršila v torek zvečer dva volilna sestanka, in sicer eden pri Podgorški v Zavodni, drugi pa pri Speiserju na Lavi. Na slednjem sta se nekaj vsajala dva Benkovičeva pi- sarja in pa znani gostilničar Samec iz Lave, kateremu naprednjaki prid- no nosijo denar v gostilno. — Kle- rikaleci in štajercijanci se pridno ravšajo po Dravskem polju. Razbili so štajercijanci Brenčičev shod v St. Vidu. Brenčič je zbežal v župnišče, pred katerim je došlo do velikih demonstracij. V Hočah je pa klerikalni odvetnik dr. Leskovar iz Maribora zastojal poskušal razbiti Kresnikov shod. Ponavljamo, da je položaj v Piškovem okraju jako re- sen. Dr. Koroščevo razsajanje bi bi- lo tam potrebnejše ko v Savinski do- lini proti splošno priljubljenemu

Robleku. — Zaradi dveh kron. Posestnica Marija Vrečer v Sv. Kri- štofu poleg Laškega je dne 26. t. m. opazila, da ji je ukradel nekdo iz de- narnice dve kroni. Sumila je svojega sina in ko se je ta vrnil nekoliko vi- njen domov, mu je to tudi razburje- no očitala. Sin se je pa razjezil in je svojo mater grozno pretepel. — Iz Celja. Sedaj se je sama javila mati dotične novorojene deklce, ki so jo našli 25. avg. 1909 na Franciškovem oltarju župne cerkve v Celju. Je to neka uboga šivilja Franciška Zimič, bivajoča sedaj v Trstu. Povila je ne- zakonsko dete v Mariboru. Ker oče ni hotel zanj skrbeti, je bila vsa obupana. Došla je iz Maribora v Cel- je in je tam sklenila otroka izročiti varstvu sv. Franciška. Sedaj pa mo- ra je sama za dete skrbeti. Franciško Zimič so 29. zaradi odložitve otroka zaprli, a so jo dan pozneje že spustili.

Iz Ptuja. »Sokol« in ženska po- družnica Cirila in Metoda sta prire- dila dne 28. maja t. l. v ptujskem Narodnem domu drugi igro »Pri be- lem konjčku«. Že 26. svečana t. l., ko se je igra vprizorila prvokrat, se je posrečilo igralcem živeti poslušalce v vse mičnosti te igre. Dne 28. maja pa so igralci in igralke sami sebe pre- kosili. Smeha in priznanja je bilo to- liko, da tupačim igralcem skoraj ni bilo možno nadaljevati. G. dr. Fer- mevc je z vso nedosegljivo original- nostjo in mojstrsko spretnostjo po- godil mično vlogo trgovca Bucka. Srečen partner mu je bil g. dr. La- šič v vlogi odvetnika dr. Kovača. Z gorko ljubeznivostjo si je pridobil v trenutku srce Buckove hčerke Til- ke in z neopazeno prekanjenostjo speljal na led svojega ljutega pravd- nega nasprotnika Bucka, da ga je ta končno s srečnim smehljajem če- s: »Vrag vzemi vse advokate, govoriti pa znajo.« sprejel za svojega zeta. Go- stilničar Meto je igrala ga. Kolar. Vsaka beseda, vsaka kretnja in vsak pogled je bil na svojem mestu. Gospa Kolar je v tej igri pokazala, da je najboljša ženska dil. moč v Ptuju Buckovo hčerko Tilko je igrala Mi- cika Senčar. Njo smo videli v tej igri privkrot na odru. Svojo precej veliko vlogo je rešila izborna. Igrala je neprisljano in samazavestno pri- tem pa tako ljubeznivo, da se nismo odili, ko je dr. Kovač tako hitro podlegel Amorjevim pušicam. Zelo srečno in v občno zadovoljnost so re- šili že naši dobri znanci na odru svo- je naloge: G. Sentjere dr. Koprivar- je g. Majcen Žana, g. Mahorič Min- jo, g. Muržec Amalijo in g. Bezjak Peziko ter g. Vršic Pepeco. Tudi vse manjše vloge so bile v spretnih ro- kah. Da je igra tako dobro uspela pre čast vsem igralcem nič manj pa gospej dr. Termevečvi, ki ni pri no- beni vaji manjkala in ki se je poka- zala spretno režiserko in gospej Sentjere, ki je imela najvažnejšo vlogo — ono šepetalea.

Okrajni šolski svet celjski je imel 26. maja t. l. svojo redno sejo, v kateri so se vzele na znanje razne tekoče zadeve; nadalje se je odobril v lanski okrajni učiteljski konferen- ci sprejeti vzorec pogodbe med šol- skim vrtnarjem in krajnim šolskim svetom; istotako se je odobrila po- godba krajnega šolskega sveta žal- skega s telovadnim društvom »So- kol« v Žaleu glede nabave in vpo- rabe telovadnega orodja; stvil se je predlog za imenovanje učiteljice v Smartnem in v St. Pavlu; vzela so se na znanje poročila o nadzorovanju šol in se je pri tej priliki sklenilo nadučitelju deške šole v St. Jurju, gospodu Antonu Sivki izreči poha- lno priznanje za izborne učne uspehe.

Nad Benkovičem so klerikalci že obupali. Prepričani so že, da propa- de. Tudi nad tem so že obupali, da bi sploh prišel v ožjo volitev, ampak je računajo s tem, da prideta v ožjo vo- litev dr. Kukovec in Čobal. V tem slučaju pa nameravajo, kakor je iz- javil rajhenburški župnik Cerjak, voliti klerikalci pri ožji volitvi soci- jalista Čobala. Narodnjaki, delajte, da zmaga že pri prvi volitvi dr. Ku- kovec.

Iz celjskega okraja. Korošcevi postajajo besni. Prepričani so, da propade dr. Korošec, zato zdaj besni- jo in bijejo kakor blazni na vse strani. V »Straži« in »Slov. Gosp.« kar mrgoli napadov na poštene naše mo- že in žene. Prav tako, le naprej, s tem nam samo koristite. Da so Ko- rošcevi res že obupali nad Korošče- vo zmago, kaže dejstvo, da se je od- lični klerikalec v St. Jurju ob J. žel. tne dni izrazil: Korošec propade, a do- bi častno manjšino. Naloga vseh na- rodnjakov pa je, skrbeti, da bo tudi ta manjšina prav »nečastna«.

Števna kandidatura za mestno skupino Gornja Radgona - Ptuj. Sre- dina »Straža« je proglasila za šte- vna kandidata v mestni skupini Gornja Radgona - Sv. Lenart - Po- berž, Razvanje, Ptuj, Begrad itd. od- vetnika dr. J. Leskovarja iz Maribo- ra. In sicer ga proglasa ne morda kot skupnega slovenskega kandidata, ampak kot »kandidata slov. kmečke zveze«, češ, ker nobena druga sloven-

ska stranka ni postavila za ta okraj kandidata. To se pravi naravnost norčevati se iz poštene slovenske stvari. O zadevi še spregovorimo!

Iz St. Lenarta v Slov. Gor. Sre- dina »Straža« zopet kvasi, da je no- tar Fr. Štupica pristaš narodne stranke. Norcem ni pomagati. Zato pribijemo le še enkrat, da je bil no- tar Štupica pri ustanovitvi stranke res navzoč, da je pa že čez leto dni prestopil v klerikalni tabor. Za raz- sodne ljudi bo to dovolj.

Drobne novice. U m r l je v Stari vasi pri Vidnu občešpoštovani vele- posestnik g. Josip Mohorčič, vnet na- rodnjak in vesel družabnik v 76. letu svoje starosti. N. v m. p! — Poro- čil se je dne 31. maja v Brežicah posojilniški tajnik g. Jos. Zemljčič z gđc. Nežiko Lončinovo iz Čateža. Mnogo sreče! — V Celju je bilo zadnji čas pokrađenih več koles. Po- licija in orožniki so že dolgo iskali storilca. 29. maja so pa ujeli 16letne- ga kmečkega fanta Ivana Platovška iz Nove cerkve, pri katerem so našli kolo, ukradeno spediterju Pelletu v Celju. Našli so pri njem še eno kolo, ki si ga je bojša izposodil. Platovšek bo član tiste družbe, ki je kradla ko- lesa. — V Podčetrtku je padel posestnik Anton Lipovšek minulo ne- deljo v vodo in zgubil 2400 K. On si- cer trdi, da ga je nekdo oropal in vr- gel v vodo. — Iz Celja. K poročil- lu o pretepih povodom občinskih vo- litev v Žicah dostavljamo, da so oro- žniki prijeli in minuli ponedeljek k tukajšnjemu okrožnemu sodišču pri- gnali 10 klerikalnih mož in fantov. To so plodovi nesmiselnega duhovni- škega hujskanja! — V Rogški Slatini se je vršilo 28. maja zbo- rovanje tamošnje šulferajuske po- družnice. Na zborovanju je došlo do ostrega spopada med stranko kopali- škega ravnatelja Mullija in stranko odpadniških »purgarjev«. Pri volitvi novega odbora je zmagala Mullijeva stranka in izbacila inžen. Migliča in učitelja Leitgeba iz odbora. Zate- gadel jok in škripanje z zobmi v »Gruzer Tagblatt«. — Dve sija- ni poroki ste se vršili v nedeljo dne 28. maja na Bizeljskem. Poročil se je g. Franc Pečnik z gđc. Justo Levstikovo in njegova sestra Mimika z g. Antonom Učakarjem, poštnim uradnikom iz Ljubljane. Ko so bili gostje ponoči najbolje volje in se je novoporočencima paroma najživah- nejše napijalo, je zapalila zlobna ro- ka v neposredni bližini stoječo staro zapuščenno Pečnikovo hišo. Ko se je dvignil plamen iz strehe, je zaklical iz teme gles: To je Justin Kres! Ško- de sicer ni posebne, a bili so v veliki nevarnosti sosedje. Domača požarna bramba je bila takoj na licu mesta in je ogenj pogasila.

Smrtua kosa. V Verzeju je umrl trgovec in gostilničar Fr. Rožman. V Stari vasi pri Vidnu na Šta- jerskem je umrla 29. maja t. l. ugled- na posestnica Neža Koritnik, stara 76 let. N. v m. p! — Železniška nesreča v Selah pri Brežicah se je dne 30. maja obravna- vala pred višjim deželnim kot vzklic- nim sodiščem v Gradcu. Potrjena je razsodba okrožnega sodišča v Celju, vsled katere dobe 3 otroci ponesreče- nega Pustaka odškodnino 380 K in vsakteri mesečno rento po 20 K do časa, ko se lahko sami živijo; vdova Marija Pustak dobi odškodnino 194 K in letno rento po 600 K, dokler ostane vdova, najdalje do 1. 1945; maloletni Jožef Dernikovič, katere- mu sta ponesrečila in bila ubita oče in mati, dobi odškodnino 797 K in mesečno rento po 30 K, dokler se ne more sam preživljati. Tožitelje je za- stopal g. dr. Stiker, toženo južno že- leznico pa dr. Jabornegg.

Koroško.

Roparski napad na tovariša. Dinar Jernej Linko je popival v so- boto zvečer z več brezposelnimi de- lavci in postopaci. Bili so najzadnje pri Veselem Franceljnu v St. Petru pri Celovcu. Bil je precej pijan in se napotil, ko je ostal v gostilni sam proti domu. Na potu ga napadeta ne- pričakovana dva tovariša. Vrgla sta ga ob tla in mu vzela iz žepa 45 K v dveh denarnikah, črn dežnik in črn plišast klobuk. Storilec se niso iz- sledili. Nekateri sumijo, da je Linko klobuk in dežnik izgubil, denar pa zabil in si hoče sedaj s tem izmišlje- nim napadom pomagati.

Roko je odtrgal rezilni stroj za krmo vsled neprevidnosti pri delu hlapcu Tomažu Mačku v Običah. Težko ranjenega in popolnoma ome- glegla so odpeljali v bolnico.

Pretep v železniškem vozu. Mi- nuli teden se je peljal domov proti St. Vidu posestnik in občinski odbor- nik šentvitski Appolloner. Po poti se je sešel z nekim svojim bivšim sošol- cem in vnela se je živahna debata o lepih časih, v katerih sta še skupno prodajala platno. Govorila sta pa tu- di še to in ono in naenkrat zašla v prepir. Appolloner se je pri tem tako razvnel, da je ne oziraje se na sopot- nike udaril po svojem tovarišu tako

silno, da je ta začel takoj krvaveti in okrvavel tudi sopotnike. Appolloner se je šele umiril, ko je stopil neki so- potnik k signalni napravi in mu za- grozil, da vlak takoj ustavi, kakor hitro ne miruje.

Skozi okno mesto skozi vrata je hotel iti v Celovcu neki 50letni kot- lar Jernej Heof, rojeni Italijan, za- poslen v neki tovarni v bližini Ce- lovca. Našli so ga namreč v sredo zjutraj pod oknom na dvorišču mrt- vega. Mož se je večkrat napil in že parkrat je poskusil iti v pijanosti skozi okno svojega stanovanja v dru- gem nadstropju.

Ublega lisica. V ožini Predilske- ga sedla so imeli že dalj časa prikle- njeno veliko lepo lisico. Pred krat- kem pa se je posrečilo zviti živali po- begniti zopet v zlato prostost. Par dni pozneje je šel na lov tamošnji gozdar. Vzel je s sabo tudi svojega psa. Ko sta prodrla precej daleč v gozd, je za- čel nedaleč od lova silno lajati in eviliti. Gozdar skoči za njim in za- gleda, kako davi in stresa psa velika lisica. Ko jo je ustrelil je šele opazil, da ima ovratnik na čemur je spoznal begunko iz Predila. Doletela je je pravična kazni, kajti tudi posestniki so se pritoževali, da jim je zmanjka- la kuretna. Iz nekega dvorišča je od- nesla pri belem dnevu celo tolstega purana.

Gozdni požar. V okolici Zrelca v bližini Celovca je začel goreti obse- žen gozd. Med gašenjem je nastal hud nalliv, ki je ogenj udušil. Škoda je precejšnja in zadene več posestnikov. Vzrok požara je še neznan.

Primorsko.

Mestna klavnica v Gorici. Mestri svet gorški je potrdil proračuneno vsoto 50.000 K za nakup zemljišča, na katerem se bo zgradila nova mestna klavnica. Zemljišče je blizu Soče v Stračicah.

Zavod za pospeševanje male obr- ti. Na gorški mestni svet je vložil zavod za pospeševanje male obrti prošnjo za podporo, ker hoče otvoriti prosti tečaj s premijami za spomin- ska dela, ki bi se nudila tujcem na prodaj. Politični in narodni bojkot je v tem slučaju oznanil dr. Pavia ki je poizvedoval, kak je ta zavod, češ, da mestni svet ne bo podpiral no- benega zavoda, ki bi ne bil italijan- ski. In dr. Pavia je izvedel, da je za- vod: »un istituto italianissimo«, na- kar je mestni svet dovolil zavodu 150 K podpore. »Italianissimo« je ta zavod posebno po zaslugi slovenskih klerikalcev! Pa ne glede na to, je škandal, da se upa dr. Pavia na ta- način proglašati politični in narod- nostni bojkot.

Vojaštvo na Goriškem. Na Gori- ško pride prihodnje leto še en polk, in sicer 19. pešpolk, ki se dopolnjuje iz okolice Raba. Graški armadni zbor bo štel potem 44 bataljonov, 47. peš- polk je odpotoval včeraj iz Gorice v Maribor.

Razpisana zdravniška mesta. Go- riški mestni svet je določil, da raz- piše 4 mesta zdravnikov v mestni ženski bolnišnici. Natečaj je odprt do 23. t. m.

Nesreča pri delu. V Kosovelovi tvornici sifona in pokalice v Gorici v ulici Morelli je počila, ko je ravno nehal delavec Grandi Donati z delom pod strojem, steklenica in mu izbila eno oko, drugo pa poškodovala. De- lavec Grandi Donati je 30 let star, oženjen in oče več otrok.

76letni samomorilec. Predvčeraj- šnem popoldan si je hotel vzeti živ- ljenje solastnik železniške trgovine Fratelli Dolfi, g. Adolf Dolfi, v svojem stanovanju v Trstu v ulici Molin piccolo št. 8. Ustrelil se je z re- volverjem v desno uho in se težko poškodoval, tako, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolniš- nico. Ta obupni korak je storil Dolfi zaradi dolgotrajne kostne bolezni, zaradi katere bi se bil moral v pri- hodnjih dneh dati operirati.

Pasivna resistenca v Stabilimen- tu v Trstu. Delavci pričakujejo da danes popoldne na svoje zahteve striktnega odgovora. Skoro gotovo je, da bo ravnateljstvo izključilo vse kovinske delavce, morda celo vse de- lavce sploh.

Nov okrajni šolski nadzornik. Učitelj na deški ljudski šoli v Splitu Žorž Tripalo je imenovan za okraj- nega šolskega nadzornika v šolskem okraju Sinj-Imotski.

Stavka na Reki. V hiši delav- skega doma na Reki se je vršila pred- včerajšnjem popoldan zaupna konfe- renca pristaniških delavcev, na ka- teri so delavski zaupniki sklenili, da prenehajo 1. junija ob 12. opoldne z delom. Zvečer se je vršila zopet kon- ferenca, ki se je bavila s splošno stavko. Delodajalci groze, da izključijo vse delavce, če začno ti s splošno stavko. Odposlanci delavskega dru- štva so pozvali moštvo na Reki za- sidranih ladij družbe »Adria«, da se jim pridružijo, poziv pa je ostal brez- uspešen. Kapitani »Ungaro-Croate« so se izjavili z ravnateljstvom solida- rične in odobravo odstranitve upor-

nih elementov. V sredo je prispela na Reko bojna ladja »Vesta« in torpedni čoln »XXXI.«. Pri pristaniškem uradu se množe prijave, da stopijo nekateri delavci zopet v službo. Neki Grk je objubil, da pripelje z Grškega toliko strojnikov in kurjačev, kolikor jih je treba. »Ungaro-Croata« je sklenila z njim pogodbo in Grk se je odpeljal v Patras, da se tekom 8 dni zopet vrne na Reko z objubljenimi delavci. Včeraj so ustavili vsi pristaniški delavci svoje delo in se izrekli solidarnosti s stavkujočimi. V pristanišču počiva delo. Trgovci imajo zelo obutno škodo in so se obrnili za pomoč na ministrstvo. Na reko so dospeli še torpedni čoln I, III, V, IX, in XII. ter »Kaiman«, »Kormoran« in »Blitz«. »Kaiman« prevzema pošto za otoke do Malega Lošinja, pošto za Dalmacijo pošilja po čez Trst. Vsa policija je pripravljena in bo zasedla tovarniška polopja, ki so ogrožena po stavki. Splošni štrajk, ki je bil napovedan za včeraj jutraj, se ni pričel. V vseh tovarnah so začeli popolnoma pravilno z delom.

Iz srednješolske službe. Gimnazijski profesor v Mostaru Anton Piehler je pomanknjen v VII. letni razred.

Volilci kolizejskega okraja!

Pridite vsi na
volilni shod
ki se vrši
v petek 2. junija, v gostilni A. Goršeta pri »Novem svetu« ob 8. uri zvečer.

Volilcem se predstavi državnozbornski kandidat narodno-napredne stranke
dr. Vladimir Ravnihar.

Dnevne vesti.

Obpravna radi sifona. Včeraj popoldne je bila pred tukajšnjim deželnim sodiščem obravnava radi konfiskacije notice »Nemškutarski Paar« v 111. številki »Slovenskega Narodca«. Predsednik senata je bil svetnik Vedernjak, prisodnika pa svetnika Kobler in Perše. Državno pravdnštvo je zastopal sam vitez Luschan. Državni pravdnik je konfiskacijo utemeljeval tako-le: Kdor ne pozna razmer, temu se bo konfiscirana notica zdela po vsem nedolžna. Kdor pa je poučen o razmerah, ki vladajo v Ljubljani, bo takoj spoznal, da se skriva v notici nevarna in vsled tega kazniva tendenca. Tudi končni stavek o sifonu je na sebi dočela nedolžna. Ako pa se uvažuje zveza s prejšnjimi stavki, se takoj razvidi, da tvori cela notica pregrešek po § 302. k. z. A še nekaj je posebno vpoštevati: Končni besedi sifon so pridejane še tri ominoze pike. Kaj pa pomenijo te tri pike? Ničesar drugega kakor to, da bi bil pisec še rad nekaj povedal, česar pa si ni upal. Za to je postavil za besedo sifon tri pike, ker je vedel, da ga bodo bralci tudi tako razumeli. S tremi pikami je hotel bralce opozoriti na nekaj, kar je zamačal, in zavedal se je, da bodo bralci ta molk razumeli ter vedeli, kaj jim molče priporoča, naj store. Notica »Nemškutarski Paar« je torej čisto navadna bojkotna notica, kakršne so prišle v navado pri časopisih izza septembrskih dogodkov. V septembrskih dneh so bile te notice naperjene v prvi vrsti proti Nemcem, sedaj pa so se razmere v toliko spremenile, da se slovenske stranke med sabo skušajo gospodarsko bojkotirati. Kaznivo pa je eno, kakor drugo. Zato je državno pravdnštvo dolžno, da nastopa proti takšnemu gibanju, ki je v nasprotju z zakoni. Državno pravdnštvo torej izpolnjuje samo svojo dolžnost, za to je popolnoma neupravičeno očitanje, da bi državno pravdnštvo imelo namen persekvirati časopisje, zakaj izvrševanje dolžnosti ne more biti nobena persekvacija. Državni pravdnik je končno predlagal, naj se ugovor zavrne in konfiskacija potrdi v celnem obsegu. Ugovor je zastopal odgovorni urednik R. Pustoslemšek. Rekel je med drugim, da ga je že marsikatera konfiskacija presenetila, a še nobena tako kakor konfiskacija notice »Nemškutarski Paar«. Naj se ta notica obrača že tako ali drugače, čisto gotovo je, da se ne da v njej najti ničesar, kar bi v objektivnem oziru tvorilo kakršenkoli zločin ali pregrešek v smislu kazenskega zakona. Notica ne vsebuje ničesar drugega kakor k večjemu suho konstatirano o sifonu. Pa še to ni gotovo, zakaj stavek o sifonu lahko aludira tudi na kak dogodek in ni izključeno, da bi stavek o sifonu ne pomenjal nekaj takšnega, kakor »Soda beim Weinberger«. Ali se je g. državni pravdnik sploh počul o tem, ali je treba stavek o sifonu razumeti dobesedno ali samo v prenešenem pomenu?

in če se ni, kako more z apodiktično gotovostjo trditi, da je inkrimirana notica zares bojkotna? Sicer pa je g. državni pravdnik sam priznal, da je notica sama na sebi dočela nedolžna. Nevarno jo delajo same one »ominozne tri pike«. G. državni pravdnik je torej konfisciral notico ne zaradi tega, kar je v njej povedanega, marveč zbog tega, kar si je g. državni pravdnik mislil, da je hotel pisec notice s tremi ominoznimi pikami naznačiti in povedati. Državno pravdnštvo je potemtakem zaplenilo notico ne radi kaznivega dejanja, marveč radi piščevih misli, ki niti izrečene niso bile. In vendar se pravi in zatrjuje, da so misli svobodne in da niso nikdar kaznive. (Predsednik Vedernjak: Ostanite pri stvari. Za konfiscirano notico se gre, ne pa za misli. Bom vam takoj odvzel besedo.) Moje mnenje je samo to, da bi ta notica ne smela biti konfiscirana, ako so misli res še svobodne. Takisto pa sem tudi prepričan, da bi prejšnji državni pravdnik te notice ne bil nikdar zaplenil. Prav v zadnjem času so listi priobčili mnogo notic, ki niso bile tako nedolžne, kakor ta inkrimirana, a državni pravdnik Trenz ni zaplenil nobene. (Predsednik Vedernjak: Pustite Trenza, saj ga vsi poznamo! Odvzel vam bom besedo, boste videli.) G. državni pravdnik zatrjuje, da o kakšni persekvaciji časopisja v Ljubljani ne more biti govora. Statistika konfiskacij dokazuje prav nasprotno. Upravičeno se namreč lahko trdi, da se razmeroma v vsi Avstriji ne konfiscira toliko, kakor pri nas v Ljubljani. So ljudje, ki čitajo na primer poljske liste iz Galicije že desetletja dan za dnem, a niso v celnem tem dolgem času zapazili, da bi bil le eden izmed teh listov kdaj zaplenjen. A ti listi pišejo še nekoliko drugače kakor naši. (Predsednik Vedernjak: Če se ne boste držali stvari, bom vam res moral odvzeti besedo. Kaj imajo z našo stvarjo opraviti galiski listi!) Toliko, kolikor so zakoni pri nas in v Galiciji enaki, praksa pa je drugačna. Tolikokrat se je že naglašalo, da bi bilo v interesu dobre stvari, da bi se vendar enkrat pozabilo na septembrske dogodke. To pa se bo zgodilo le takrat, ako se ne bo vedno in vedno po nepotrebnem spominjalo na te dogodke. Zato je naravnost čudno, da samo državno pravdnštvo, kateremu bi moralo biti največ ležeče na tem, da se oni dogodki pokrijejo s plaščem pozabljenosti, kople sedaj te dogodke iz groba in jih spravlja v zvezo z inkriminirano notico. (Predsednik Vedernjak: Čujte, to pa vendar ne gre! Zadnjič vas opominjam. Ostanite pri stvari, drugače vam takoj odvzamem besedo.) Prav! Tako pripomniti je treba, da se je septembrskih dogodkov po nepotrebnem dotaknil g. državni pravdnik, sicer bi pri tej razpravi pač nikomur ne prišlo na misel, da bi razpravljalo o onih dogodkih. Odgovorni urednik je končno apeliral na neodvisnost sodnikov ter predlagal, naj sodišče konfiskacijo notice »Nemškutarski Paar« razveljavi kot v zakonu neutemeljeno. Po kratkem posvetovanju je predsednik Vedernjak razglasil sodbo, da se konfiskacija potrjuje v vsem obsegu in sicer iz razlogov, ki jih je navedel državni pravdnik. Ob enem je naznanil, da je senat sklenil izreči ugovorniku grajo radi njegovih izjav. Proti sodbi je bil takoj vložen priziv.

Politično in gospodarsko društvo za trnovski okraj je imelo snovi jako dobro obiskan sestanek volilcev pri Steinerju na Opekarski cesti. Predsednik društva, gosp. občinski svetnik Smole, je v daljšem govoru poudarjal važnost državnozbornskih volitev. Končno predstavi kandidata g. dr. Ravniharja ter mu podeli besedo. G. dr. Ravnihar, burno pozdravljen, omenja dolžnosti in naloge, ki čakajo poslance ljubljanskega mesta, razvija v lepem govoru svoj gospodarski in politični program ter pozivlja volilce, naj dne 13. t. m. sijajno manifestirajo za narodno-napredno stranko. Viharno odobravanje je sledilo kandidatovem govoru, kar je bil dokaz, da si je g. kandidat mahoma pridobil simpatije tudi onih, ki ga doslej še niso poznali. Govorila sta nato še g. prof. Sič ter gospod Vizjak. Zlasti g. Vizjak je na drastičen pa humorističen način predložil možem »delovanje« klerikalnih poslancev tako v parlamentu, kakor v delegacijah. Zbranim možem se je bralo na obrazih, da je udaril na pravo struno. Po sklepnih besedah društvenega predsednika je le-ta še enkrat pozval navzoče volilce, naj vsi delujejo na to, da zmaga našega kandidata čim najčastnejša. Burno pritrdjevanje je pričelo, da se vsi možje-volilci v polni meri zavedajo svoje dolžnosti.

Nemesis preganja dr. Šusteršiča. Pregovor ljudski pravi, da se vsako slabo dejanje maščuje na tem božjem svetu; včasih trpi baje šele tretje koleno za to, kar so zagrešili predniki! Ker si je pa dr. Šusteršič

v svesti, da je v zadnjem času zagrešil veliko proti slovenski stvari in proti posameznim osebam — (sedaj ga preganja slaba vest. Reče ne more mirno spati in tudi na shode ne hodi rad med »ono dobro ljudstvo«, katero je že nekoliko izpregledalo, kam ga je že privedla absolutna prevlada klerikalnih koristolovcev. O Nemesis, Nemesis!

Pisatelj slovenskih srednješolskih knjig očita »Slovenec«, da so njihova dela skrpucala. Ali slišite oni, ki se trudite in iz izrednimi neprimernimi žrtvami pišete slovenske srednješolske knjige. Kolikor nam je znano, so vse slovenske srednješolske knjige bile vsestransko dobro ocenjene. Tudi ne poznamo naprednega »le-nuha«, ki bi imel dve leti polnega dopusta. Pač pa poznamo klerikalnega profesorja Komatarja, ki ima tolikšen dopust, pa je napisal že — celo tretjino srednješolske knjige. Medtem, ko je večina naprednih profesorjev spisavala knjige brez polnega dopusta, mnogi pa dopusta sploh niso imeli. Odločilnim faktorjem pa svetujemo, naj pustite še nadalje tiskati knjige v »Katoliški tiskarni«, da bo »Slovenec« lažje čez nje zabavljaj.

Gimnazijske in meščanske izprašane učitelje opozarjamo, da obstoji v Ljubljani že par let deželna trgovska šola, na kateri pa ni razen ravnatelja nobene definitivne moči. Na tem zavodu je strankarstvo pravzaprav kupčija. Poučujejo ne le samo neizprašani, ampak sploh nekvalificirani »profesorji« brez vsake potrebne naobrazbe. Kljub temu jim je pa slovenska ljudska stranka hoteli poskrbeti definitivnost in takšno stališče, kakršnega si morajo priboriti drugi z večletnimi akademskimi študijami in težkimi izpiti. Potrebna učna mesta se ne razpišejo, kakor je to po drugih deželah navada. Tako pa vi z vašimi izpiti lahko čakate leta in leta, predno dobite svoja mesta. Spomnite se tega nekulturenega dejstva klerikalne stranke sedaj ob državnozbornskih volitvah in ne dajte se preslepiti od sladkih klerikalnih agitatorjev.

Od slovenskih profesorjev pričakujemo, da se zavedajo velikih krivic, ki jih je nad njimi zagrešila slovenska ljudska stranka z lopovskimi in nezaluzenimi očitki. Ob državnozbornskih volitvah dne 13. junija pozakžite, kako prezirate to nekultureno klerikalno kliko in oddajte enoglasno svoje glasovnice naprednemu in narodnemu kandidatu.

Uspeh Kerkovega hujskanja? Iz Motnika se nam piše: Dne 21. maja je imel občenepriljubljeni dr. Jan Kerk svoj shod v Motniku. Kar je čenčal, ni vredno, da se navaja, saj vemo vsi, da za svoje volilce ni ničesar storil in ničesar dosegel. Krekovo hujskanje je različne omejene ljudi močno zmešalo, najhujše zmešan je bil načelnik tukajšnje požarne brambе, ko je imel z nekimi učenci vaje v gasilnem domu in je pri ti priliki razbil ravno došli kip sv. Florijana. Uganka je še, ali je to povzročil dr. Krek hujskajoči govor, ali alkohol.

Narodni List« proti »Slovenec«. Glasilo poslance Biankinja »Narodni List« piše: »Tudi »Slovenec« je poleg »Hrvatske Krune« posvetil dolg uvodnik poslancu Biankinju radi volilnega oklica, v katerem stoji, da je stranka dr. Šusteršiča »zaslužila slovenski narod«. »Slovenec« članek ni pisan tako besno, tako blazno, kakor v »Hrvatski Kruni«, ali je prožet z enakim žolčem. Podpis Biankinjev ni nobeno »izdajstvo interesov katoliške cerkve« — cerkev pač ni istovetna s klerikalizmom! — marveč je obsodba protinarodne politike, ki jo vodi stranka »Slovenec«. Mi smo že večkrat naglašali, kakšno narodno izdajstvo so nam nasproti zagrešili slovenski klerikalci leta 1907 ob priliki obnove avstro-ogrske nagodbe. Toda niti »Slovenec« niti njegovi današnji zavezniki v Dalmaciji nam niso mogli na to ničesar odgovoriti. Brezuspšno se trudi »Slovenec«, katoliška javnost v Dalmaciji pojmuje drugače interese cerkve in vere, nego oni. Naša javnost je globoko prepričana, da se z dr. Iv. Šusteršičevo politiko lahko služi zgolj strankarskemu, protiliberalnemu besnilu, nikdar in nikoli pa ne — interesom katoliške cerkve.

Deželni muzej »Rudolfinum« ostane binkoštno nedeljo zaprt. Zato pa je prost vstop binkoštni ponedeljek od 10.—12. dopoldne.

Nezgode. Oženjeni zidar Blaž Poterč iz Rožne doline je padel dne 26. maja pri neki stavbi v Zelenci na odra na opeko in si prizadejal težke poškodbe na glavi. — V gozdu pri Mlačevem je izpodrsnilo delavcu Ivanu Kastelcu. Padel je z glavo ob kamen in se teko poškodoval. — Bik je podrl v Stari Loki dekle Nežo Dolinar. Dolinar si je pri padcu zlomila levo nogo. — Tram je padel pri nakladanju delavcu Josipu Kopaču na Dunajski cesti in mu poškodoval dva prsta. — Dveinpolletni sin prožnega

čuvaja Leopolda Mavca iz Ljubljane je prišel preblizu priklenjenemu psu in ga ugriznil v obraz. — Trgovski pomočnik Viktor Zibert iz Jazbine pri Ratečah je pri streljanju, povodno neke poroke dobil težke opekline na obrazu.

Zažig. Ob državni cesti blizu Kompolj pri Krašnji je izbruhnil dne 17. maja ogenj v leseni, s slamo kriti, prazni bajti Marije Lešnjak. — Brez dvoma je nekdo zažgal.

Cebelarski shod v Križah pri Trzinu. Cebelarska podružnica v Kranju priredi v Križah pri Trzinu binkoštni ponedeljek, dne 5. junija shod v ondotti soli ob 3. popoldne. Na shodu bo predaval gosp. nadučitelj Likozar. S tem se nudi prilika, da se shoda udeležijo tudi podružnični člani izpod Karavank, kjer je za cebelarstvo najugodnejša lega na vsem Slovenskem.

Samomor. Poštni aspirant Fran Mešek na Jesenicah se je dne 28. maja v Milovem logu, 10 minut od Jesenic ustrelil. Svojo službo je dne 28. maja še dobro opravljal. — Vzrok je najbrže nesrečna ljubezen.

Požar. V Petrovi vasi pri Črnomlju je izbruhnil pri županu Ivanu Graheku ogenj, ki je vpepelil s slamo krito hišo in svinjak. Tudi druga poslopja so že začela goreti, toda so jih mogli še pravočasno rešiti. Zgorela mu je tudi občinska mapa. Škode je za 6000 K, zavarovan pa je bil samo na 1200 K. Najbrže je nekdo zažgal; o storilec pa ni sledu.

Jamska veselica v Postojni. Še enkrat se opozarja p. n. občinstvo, da odhaja binkoštni ponedeljek, dne 5. junija poseben vlak iz Ljubljane v Postojno. Še-le ob 12. uri 30 minut opoldne in je na ta način ljubljanskim izletnikom dana prilika, odpeljati se po obodu. V velikanskih, bogato s kapniki odličnih podzemskih prostorih bode sviralo več godb, med temi polnoštevilna godba južne železnice z Dunaja. Slavnostna električna razsvetljava bode še posebno povzdigovala čarobno jamsko krasoto. Razum mnogih posebnih vlakov, vozi letos prvič tudi več posebnih parnikov iz Benetk v Trst, kjer bodo imeli zvezo z vlaki južne železnice. Veselica se vrši pri vsakem vremenu, ker je izprehod po suhih jamskih potih vedno in tudi ob času deževja, ali po deževju nekaj posebno mičnega.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca maja je prišlo v Ljubljano 6124 tujcev — 1067 več kakor prejšnji mesec in 312 več nego meseca majlani. Nastanilo pa se jih je v hotelu »Union« 1214, »Slon« 1137, »Lloyd« 522, »Tivoli« 305, »Malič« 266, »Cesar avstrijski« 253, »Ilirija« 249, »Strukelj« 200, »Tratinik« 177, »Južni kolodvor« 170, »Bavarski dvor« 103 ter v ostalih gostilnah in prenočiščih 1528 tujcev. Bilo pa jih je s Kranjskega 1258, z Dunaja 1270, iz slovenskih dežel 1043, iz dežel češke krone 229, iz drugih avstrijskih dežel 1204, z Ogrskega 158, iz Hrvatskega in Slavonije 399, iz Bosne in Hercegovine 43, iz Nemčije 160, iz Italije 116, iz Rusije 3, iz Anglije 3, iz Francije 14, z balkanskih dežel 82, iz Rumunije 3, iz drugih evropskih dežel 112, iz Severne Amerike 30, iz ostale Amerike 2 in iz Azije, Afrike in Avstralije 5.

Železniška uprava je zlasti na gorenjski progi silno pomanjkljiva in nedostopna. Vzlic znanemu živahnemu prometu, ki vlada zlasti ob nedeljah in praznikih na tej progi, je pomanjkanje osebnih voz čedalje občutnejše. Človek plača visoko vozmino, pa ga pobašejo na kak hodnik, ali pa mora stati med vožnjo zunaj na ploščadi, kar je po postavi seveda prepovedano. Skrajni čas bi že bil, da merodajni krogi store potrebne korake ter končajo te neznosne razmere. Za pošten denar nam dajte pošteno vozovo, kjer bo dovolj prostora, kajti slovenski denar je menda še vedno toliko vreden kakor nemški.

Pogon. Včeraj je napravila mesta na policija na Barju pogon na cigane. Preiskala je razne šupe in kozolce, kakor tudi druge temne kote, po katerih se skrivajo sumljivi elementi. Pri pogonu je policija izsledila in aretirala cigana Ivana Levakoviča, rojenega leta 1859. Na Studencu pri Postojni, kateri je bil sicer zelo aroganten, a se je naposled le vdal sili.

Izgubljeno. Zasebnica Emilija Mazi je izgubila nekaj čipk. — Kunarica Gabrijela Lovšin je izgubila zlato zapestnico s srebrno verižico. — Učiteljska kandidatinja Olga Lilpop je izgubila črno ročno torbico, v kateri je imela zlata očala. — Šolska učenka Verica Bulovec je izgubila srebrno svetinjo.

Avtomobilna vožnja za p. n. goste iz parkhotela »Tivoli« brezplačno.

Slovenska Filharmonija« koncertira jutri, povodom otvoritve preurejenega in povečanega vrta v restavraciji »pri Rimljanu«, Rimska cesta št. 4 (Valentin Mrak). Začetek koncerta ob 7. zvečer. — Vstop prost.

Volilni shod v Krškem

se vrši
v soboto, dne 3. t. m. ob 8. uri zvečer
v sokolski dvorani.

Poroča kandidat za državni zbor gosp.
Adolf Ribnikar iz Ljubljane.

K obilni udeležbi vabi
volilni odbor.

Narodna obramba.

Šentpeterski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda ste imeli včeraj zvečer pri »Jerneju« svoja občna zbora, ki sta pa pokazala, da se ljudje vse premalo zanimajo za to veljavno narodno delo. Pogrešali smo take Šentpeterčane, katerih dolžnost bi bila, udeležiti se teh občnih zborov. Toda tudi v imeniku članov smo pogrešili marsikatero Šentpeterčanko in marsikatero Šentpeterčana. Navzlic temu brezbrizju od strani gotovih narodnih mladičev, je bilo pa delovanje in pa tudi uspeh teh dveh podružnic naravnost sijajen. Obe podružnici ste imeli dohodkov 3587 kron, kar je nedvomno naravnost sijajen uspeh. Občni zbor je otvoril predsednik g. Maly, ki se je v navdušenih besedah spominjal 25-letnega delovanja te podružnice. Bodril je navzoče k še bolj vstrajnemu delu, kajti nasprotnik je nevaren. O delovanju ženske podružnice je poročala gđ. Bavdekova, ki je tudi le z njej lastno navdušenostjo pozivala Šentpeterčanke, naj delajo, naj podpirajo to prepotrebno narodno družbo. Spominjala se je rajne dobrotnice gospe Marije Vilharjeve in umrlih društvenih ustanovnic gospe Terezine Povsetove in gospe Jarčeve. Nato je podala marljiva blagajničarka gospa Potončnikova svoje poročilo, ki pričča, kaj more storiti agilen odbor in še bolj agilna blagajničarka. Glavna zasluga lepih uspehov gre pa nedvomno predsednici gospe Podkrajškovi, ki je znala izbrati vsako najmanjšo priliko za nov vir dohodkov. Ženska podružnica je izročila centrali 2559 K 68 v. Tajniško poročilo je podal g. Podkrajšek, ki je opisal zgodovino 25letnega podružničnega delovanja. Spominjal se je umrlih dobrotnikov in članov podružnice gg. Terčka, Petra Mediča, Milana Levstika in Ignacija Čamernika. Blagajnik g. Maselj je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je dobila moška podružnica 474 K članarine. V ženski odbor so bile izvoljene: za predsednico gospa Ana Podkrajškova, podpredsednico ga. Katinka Žanova, tajnico gđ. Helena Bavdkova, namestnico Josipina Vučnikova, blagajničarko ga. Nilka Potončnikova, namestnico gđ. Ana Vičičeva, za odbornice pa gđ. Ljudmila in Veronika Kenda in gospa Ivana Kneiseljeva. Kot zastopnice za glavno skupščino so se izvolile: gospa Lukanova, gospodični Planinčeva in Ljudmila Kendova, gospa Nilka Potončnikova in gđ. Zora Bavdkova. — Moški odbor je ostal stari. Zastopniki na veliki skupščini bodo gosposje: Lukan, Maly, Podkrajšek, Bonač, Kneisel, Pahor, Planinec in Potončnik. Pri slučajnostih je prvomestnik g. vladni svetnik Senekovič pozival k vstrajnemu delu. Ko je še g. Bonač napil delavnim članicam in članom, je g. predsednik zaključil občni zbor.

Kam prijatelj? Kdaj? No 18. junija! Kaj takega me še vprašaj? To je pač samoočebi umevno, da v Grosuplji na veselico podružnice C. M. D. Sicer pa, saj več, v Grosuplji — kaj se še nismo vselej izborno zabavali in se vrnili zlate volje? Torej gotovo 18. junija v Grosuplji; pa še nekoliko poagitiraj, da nas bo več!

Društvena naznanila.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« je za svojo veliko vrtno veselico v tukajšnjem Narodnem domu pričel z velikimi pripravami. Na vrtu bo 6 paviljonov za pivo, vino, jestvine, sladčice, kavo in posebna stojnica za birmanska darila. Vse pijače in jestvine se bodo dobivale po navadnih cenah in tudi ono odiranje s srečolovom, šaljivo pošto, cvetlicami itd. popolnoma odpade. Pri te veselici sodeluje poleg društvenega pevskega zbora celoten orkester »Slov. Filharmonije«. Zato priporočamo vsem, posebno pa botrom, ki žele svojim birmancem pripraviti lep dan, obisk »Zvonove« veselice.

Sokol II. priredi svojo javno telovadbo spojeno z ljudsko veselico dne 23. julija. Druga narodna društva se prosijo, naj se ozirajo na ta dan.

Sokol v Škofji Loki. Izkaz prispevkov, ki so jih spodaj navedeni v času od 29. maja do 1. rožnika t. l. vposlali telovadnemu društvu Sokol

v Škofji Loki v pokritje stroškov za prapor. Po 100 K dr. Karel Triller, Ljubljana; po 20 K: Edvard Dolenz, Kranj; po 10 K: dr. Fran Jesenko, Dunaj; Ciril Pirc, Kranj; Jerica Dolenc, Ljubljana; dr. Emil Stare, Ljubljana; Ivana Mohar, Zagreb; po 5 K: Tone Jamar, Dunaj; Minka Jamar, Dunaj; Jakob Tavčar, Trst; Valentin Komar, Doboj; dr. Jakob Segula, Novo mesto; Josip Globočnik, Železniki; Milan Ivančič, Medvode; Dora Klobovs, Gorenjavas; Apolonijsa Deisinger, Ljubljana; po 4 K: Konrad Pučnik, Kranj; po 2 K: nadporočnik J. Deisinger, Mlada Boleslava. Vkup 221 K. Podpisani odbor se najpristneje zahvaljuje vsem p. n. darovateljem in darovateljicam in prosi, da se tem po možnosti pridružio še ostali prijatelji našega društva, na katere se je v časopisju apeliralo. Na zdar! Odbor.

Okrajna učiteljska konferenca za litijski okraj bo v sredo dne 7. junija ob 9. zjutraj v šolskem posloppju v Višnji gori po sledečem dnevnem redu: 1. Nadzornikovo poročilo. 2. Profesor Franc Orožen: »Domoznanski pouk in naše ljudskošolske čitaukes«. 3. Janko Polak: »Računanje v ponavljalni šoli«. 4. Izbor učnih knjig za šolsko leto 1911/12. 5. Poročilo o stanju, uporabi in računu okrajne učiteljske knjižnice in nasveti o nakupu novih knjig. 6. Samostalni predlogi. 7. Izvolitev udov: a) stalnega odbora, b) knjižničnega odbora in dveh pregledovalcev računov okrajne učiteljske knjižnice. 8. Ob 1. popoldne skupni obed v gostilni gosp. Andreja Turka.

Društvo »Zvezda« na Dunaju vabi k nočestevilni udeležbi vse dunajske Slovence na društveni izlet, kateri se priredi v nedeljo, dne 4. junija 1911 v Savanyukút na Ogrskem. Odhod iz južnega kolodvora ob 7:35 zjutraj, prihod v Dunajsko Novo mesto ob 8:50 in odtod peš (1 in pol ure hoda) v Savanyukút. Po skupnem obedu v vrtni restavraciji g. Bauka je v gozdu prosta zabava, petje, piknik. Povratek je z železnice ob 9:33 zvečer.

Volilci dvorskega okraja!

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj priredi v soboto, dne 3. t. m. ob 8. zvečer v gostilni g. Jak. Trpinca na Tržaški cesti št. 5

volilen sestanek,

na katerem se vam predstavi narodno-napredni kandidat za državni zbor gospod

dr. Vladimir Ravnikar.

Volilci vseh strank udeležite se shoda v čim največjem številu.

Prosveta.

VI. Umetniška razstava v Jako-pičevem paviljonu se odpravi za splošni obisk v nedeljo 4. junija ob 9. dopoldne in sicer brez vsakih posebnosti. Vstopnina je kakor navadno 1 K, ob nedeljah in praznikih 60 v, za di-jake in delavske organizacije 40 v. Razstava vsebuje poleg nekaj značilnih slik Iv. Groharja dela drugih slovenskih umetnikov; v posebnem oddelku razstavi društvo »Klub slov. amater-fotografov«

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Močan udarec. V Cvekovi go-stilni v Veliki Stangi so dne 25. svečeta t. l. zvečer, pili Anton Marn 20 let stari posestnika sin in njegova dva brata Janez in Jakob in Martin Lukančič iz Velike Stange. Prišla sta pa še tje fanta France Rožič in Pavel Kolesa in se priselila k pre-jšnji družbi, ker so mirno pili do 10. ure. Na to so se zložili za en liter žganja, ga vzeli sabo ter na cesti po-pili. Umevno je, da so bili vsi več ali manj zaradi zavžite pijače razvneti. Rožič je začel Lukančiča nagovarjati, da bi šel v nedeljo z njim v Litijo, ker mu pa ta ni hotel obljubiti, ga je prijel čez pas in ga jel okoli sukati, češ, tako se bode v Litiji plesalo, pri tem je padel Lukančič na tla. Med ob-dolženjem Rožičem se je vnelo bese-dovanje, češ, da hoče slednji izzivati preprij, čemur je Rožič ugovarjal. Naenkrat se je čul hud pok, Rožič je zaječal ter zbežal na njivo in se tam zgrudil. Lukančič in Kolesa sta šla za njim, da bi ga domu spravila, Rožič ju je pa odganjal, bil je pa še toli-ko pri moči, da se je kasneje sam po-bral in šel v Pengalijevo šupo, ker je naslednje dopoldne umrl. Pri raz-telesenju trupla se je dognalo, da mu je bila razbita leva temnica in senčnica in pretrgana v levo srednjo odvodnico možganskih open. Iz te se mu je razlila kri v možgane, kar je povzročilo smrt. Marn priznava, da

je med tem, ko se je Rožič ruval z Lukančičem, pograbil poleno in ga z njim udaril, to pa zaradi tega, ker je Rožič potegnil nož, s katerim je hotel Lukančiča naskočiti, da bi to zabranil je udaril po Rožiču. Marnova brata tudi potrdita, da sta videla pri okvar-jenem nož, in slišala tak šum, kakor da se odpira nož. Lukančič pa trdi, da sta si bila z Rožičem prijatelja in se je vse to godilo v šali. Zadevni nož se je kasneje našel, a je bil zaprt. Po-rotniki so glavno vprašanje glaseče se na uboj z sedmimi proti petimi glasovi zanimali, enoglasno pa potrdili vprašanje zaradi prekoračenja silobrana. Sodisce ga je obsodilo na 4 mesece strogega zapora.

Danes se vrši porotna obravna-va proti posestniku Ivanu Prešernu iz Brega. Obdolžilo ga je državno pravdnistvo, da je zažgal svojo pro-strano opekarno na Bregu, da bi s tem prišel zvijačno do visoke zava-rovalnine. Mož je žrtev slabih špekulacij; zgrnilo se se nad njim vse ne-sreče in indicije ga obsojajo, med-tem ko pa pozitivnega dokaza še ni. Vobče pa govore vse priče razun ova-ditelja Josipa Pogačnika, posestnika iz Zasipa, dobro o njem. Zanj so tudi pričale njegova žena in dve hčerki, kojih izpovedi tudi izključujejo kriv-do. Obravnava se nadaljuje ob pol 5. popoldne. Izid in natančno poročilo priobčimo jutri.

Gospodarsko napredno društvo :: za šentjakobski okraj ::

priredi

na binkoštni ponedeljek, dne 5. junija ob 3. uri popoldne v gostilni pri Rastoharju na Kar-lovski cesti

volilni shod.

Na njem se predstavi volilcem državnozborski kandidat g. dr. Vla-dimir Ravnikar.

Volilci, udeležite se shoda polno-številno!

Razne stvari.

* Strah pred Masarykom. Povo-dom bivanja Masaryka v Dubrovniku so nameravali dijaki in prebivalci v Dubrovniku prirediti mu velike ovacije. Okrajno glavarstvo pa je preprečilo s pomočjo orožništva vsako zbiranje ljudi na ulicah. Deželni šolski nadzornik pa je prepovedal di-jakom, dokler je Masaryk v Dubrovniku, pokazati se na cesti. Tako je na-pravil en sam mož, da je imelo celo mesto po zaslugi velemodre vlade »cimerarest«. Pa naj še kdo reče, da nismo v Abderi!

* Nov slučaj kolere v Gradcu. Včeraj, kmalu po 7. zvečer je razgla-sil higienični institut graške univer-ze, da je preiskava dognala pri ge. Lebinger, svakinji v ponedeljek za azijsko kolero umrlega poštnege pri-stava Franzkyja, pravo azijsko kole-ro. Že ob 3. zjutraj je odredil mestni fizik, da so prepeljali celo rodbino Lebinger, obstoječo iz 6 ljudi, ki so stanovali v eni sami sobi, v izolirno bolnišnico. One ki so bili zdravi, so preselili iz izolirne barake v usta-novno hišo Ciehlina. Zdravstveno stan-je ge. Lebinger se je zvečer poslabšalo, ob 10. zvečer je bil njen položaj zelo slab.

* Nevihte. Včeraj so divjale po malone vsej severni in zapadni Ev-ropi in tudi po srednji Evropi veli-kanske nevihte. — Na Dunaju se je vlila ploha in promet na železnici v Aspang so morali ustaviti. — Pri Seebendorfu se je utrgal del hriba. — Pri Kufsteinu je padala toča. Po-toki so izstopili, pota in mostovi so uničeni. — V Budimpešti je ploha in nevihtanapravilamno škodo. Kleti javnih poslopij, bank in gledališč so pod vodo, kanali so se udrli in vodo-vodne cevi so počile, telefonska zve-za je bila pretrgana in tramvajski promet je bil dolgo ustavljen. Podr-to se je tudi več zidov, vsled česar se je moralo več družin preseliti. Dona-va je močno narasla in bati se je, da stopi čez bregove. — V okolici Darmstadta in Heidelberga je napravil vi-har grozovito škodo in je zahteval tudi več človeških žrtev. Do sedaj pogrešajo 25 ljudi. — Nad Londo-nom in južnimi grofijami se je zne-sla nevihta kakor že mnogo let ne. Strela je udarila v dve londonski cerkvi. Ubitih je bilo 17 oseb. Nada-lje je udarila strela tudi v borzo in zažgala. Ogenj so mogli šele z veli-kim naporom pogasiti. Tudi tu je bi-lo nekaj človeških žrtev in 5 oseb je ubila strela, ko so se v divjem begu vrabali ljudje s konjske dirke v Epsonu. Strela je udarila tudi v je-čo Pentonville. V nekem baru sta zbeesla vsled neprestanih bliskov in grmenja dva tigra in napadla krotiteljico ter ji razmesarila roke in noge. Krotiteljica je smrtnone-varno ranjena.

* Zrakoplovna tekma Paris-Rim-Turin. Včeraj je nadaljeval le-talec Garros ob 10. uri 36 minut iz San Kossore let v Rim, ob 4. uri 7 minut je plul Garros v veliki višini nad Civitavecchio in se je v Palu, kakih 40 km od Rima spustil na tla. — Letalec Vidart se je dvignil vče-raj v Genovi ob 10. uri 43 minut in plul do Pize, kjer se je zopet dvignil ob 5. popoldne. — Prvi je došel v Rim letalec Beaumont. Iz Nizze do Rima je rabil samo 6 ur in 10 minut, kar odgovarja hitrosti nad 100 km v eni uri. Ekspresni vlak napravi to pot v 15 urah.

„Kam gre denar naših davkoplačevalcev?“

Pod tem naslovom je izšla agitacijska brošurica, v kateri se opisuje pogubna in škodljiva politika bivših klerikalnih državnih poslancev.

Ta brošurica mora med ljudstvo. — Pozivljamo vsa politična društva in vse naše somišljenike, da kupijo v večjem številu to brošuro, ter jo razdele med volilce. Ljud-stvo naj izve, kam vede kleri-kalna politika.

En izvod stane 20 vinarjev, po pošti 23 vinarjev. — Naroča se direktno v »Narodni tiskarni«.

Telefonska in hrzjojavna poročila.

Cesar.

Dunaj, 2. junija. Cesar je prebil današnjo noč dobro. Kakor navadno, je vstal tudi danes ob 4. zjutraj in začel delati, pozneje se je izprehajal po schönbrunskem vrtu. Cesar ima popolnoma zdravo barvo, dasiravno je nekoliko shujšal. Dopoldne je spre-jel cesar prestolonaslednika Frana Ferdinanda in nadvojvodo Frana Salvatorja v daljši privatni avdi-jenci. Čez 7 dni se poda cesar v Lainz.

Proces Bartunek.

Dunaj, 2. junija. Danes je bil končan proces proti Mariji Bartunek in proti Černemu, ki sta bila obtože-na, da sta dne 23. decembra umorila židovsko dekle Luizo Weiss. Po kon-čanem dokazilnem postopanju se je predsednik še enkrat trudil, pregovo-riti Marijo Bartunek, da prizna, ona pa se je branila in vedno le trdila: »Jaz ne vem ničesar, nisem ničesar storila in ne morem zato na nič od-govarjati.« Tekom preiskave se je izkazala popolna nedolžnost Črnega. Državni pravdnik Kadelka je zaradi-tega odstopil od nadaljnega prega-njanja, nakar je bil Črni takoj oproščen in spuščen na svobodo. Čer-ni je brez vsake ginjenosti zapustil porotno dvorano. Porotnikom ste bili predloženi dve vprašanji, in sicer eno, glaseče se na zavratni umor, drugo pa na goljufijo. Proces bo po-noči končan.

Bodoči predsednik poljskega kluba in češki politiki.

Dunaj, 2. junija. V poljskih po-litičnih krogih se zatrjuje, da bo bo-doči predsednik poljskega parlamen-tarnega kluba bivši minister Bilin-ski. Proti Bilinskemu in proti biv-šemu ministru Koritovskemu vlada med češkimi politiki velika nevolja zaradi njih govorov, ki so bili Nem-cem zelo prijazni.

Komisija za reformo avstrijske uprave.

Dunaj, 2. junija. Kakor izve naš dunajski urednik, bo komisija za re-formo avstrijske uprave imela svoje prvo zborovanje meseca julija. Ka-kor znano, je edini zastopnik Jugo-slovanov v tej komisiji dvorni svet-nik, senatni predsednik dr. Ploj.

Glombinski.

Dunaj, 2. junija. Železniški mi-nister Glombinski je popolnoma ozdravel in prevzel že vse svoje po-sle.

Srečke.

Dunaj, 2. junija. Žrebanje dr-žavnih srečk iz leta 1864. Glavni do-bitek 300.000 K dobi serija 2794 št. 18, 40.000 K dobi serija 2690 št. 88, 20.000 K dobi serija 1906 št. 86, 10.000 K serija 1436 št. 2 in serija 3417 št. 31, 4000 K dobi serija 1378 št. 28 in serija 2219 št. 44, 2000 K dobi serija 675 št. 61, serija 1202 št. 28 in serija 2794 št. 72.

Senzacionalno razkritje. — Po ne-dolžnem na sumu umora.

Budimpešta, 2. junija. Tukaj vznbuja občjo pozornost senzacionalno razkritje. Februarja je bil umorjen tu godbeni narednik Gram, rodom Štajerc. Kot sumljivega, da je izvršil umor, so takoj zaprli godbenega korporala Bogdana Udeka, ki pa je

vedno zatrjeval, da je popolnoma ne-dolžen. Včeraj pa sta v skladišče oskrbovališča vlomila dva godbenika iz Prage, neki Kris in neki Herant. Straža ju je prišla in pri hišni prei-skavi so našli pri njih v kovčegu prstan in manšetne gumbé umorje-nega Grama. Oba sta zločin tudi po kratkem obotavljanju priznala. Uideka so seveda takoj izpustili.

KOLERA.

Kolera v Gradcu.

Gradec, 2. junija. Stanje za kole-ro obolele kavarnarice Lebinger je zelo resno. Dr. Ott, ki obiskuje bolni-co, misli, da položaj vendar še ni brezupen. Zdravstveno stanje dru-gih interniranih oseb je zadovoljivo. Po Gradcu vlada velik strah, ker je kavarnarica do predvečerajšnjim, ko je zbolela za očitnimi znaki kolere, občevala z mnogimi osebami in je nevarnost, da so bile druge osebe že okužene.

Nemarnost Italije.

Trst, 2. junija. Kakor se tu raz-glaša, je v Benetkah zbolelo za kole-ro 300 oseb. Italijanske oblasti pa so to zamolčale.

Češki državnozborski kandidati.

Praga, 2. junija. Češki listi pri-našajo volilno statistiko in konstatirajo, da je v čeških volilnih okrajih na Češkem in na Moravskem postav-ljenih nič manj kakor 680 kandida-tov.

Mati Leviekega.

Lvov, 2. junija. Proti materi di-jaka Leviekega, ki je umoril Ogins-ko, je uvedena preiskava zaradi so-krivde.

Kolera ob črnogorski obali.

Carigrad, 2. junija. Ob črnogor-ski obali se je pojavila kolera. Dose-daj je bilo javljenih 15 slučajev obo-lenja, 5 oseb je umrlo.

Na turško - bolgarski meji.

Carigrad, 2. junija. Na turško-bolgarski meji so se vršili ponovno spopadi pri kraju Carevo med turški-mi in bolgarskimi vojaki. En turški korporal je bil ranjen.

Turčija v denarnih stiskah.

Carigrad, 2. junija. Zbornica je končala danes budgetno posveto-va-nje. Proračun izkazuje rednega defi-cita 8 milijonov funtov, k čemer pridejo še 3 milijoni potrebnega iz-rednega kredita. Vojno ministrstvo je vložilo protest proti temu, da bi se vojaške pokojnine znižale za 20%, vendar s svojim protestom ni prodr-lo. Ta finančna mizerija kaže za-dostno, kako slabo stoji Turčija tudi v finančialnem oziru.

Železničarski štrajh na Francoskem. — Klerikalni sleparji.

Pariz, 2. junija. Bivši tajnik na-rodnege sindikata železničarjev je objavil senzacionalna razkritja o vzrokih zadnjega železničarskega štrajka ter razkril, da so zadnje stav-ko povzročili klerikalni agitatorji, ki so z okrožnicami s ponarejenimi podpisi klicali na štrajk.

Francoski ministrski predsednik Monis.

Pariz, 2. junija. V političnih krogih se razglaša, da se je zdra-vstveno stanje ranjenega ministrskega predsednika Monisa v zadnjih dne-vih znatno poslabšalo.

Francoska mornarica. — Spopadi med častniki in mornarji.

Pariz, 2. junija. Med mornarji francoske vojne mornarice se je po-javilo zelo resno gibanje. Ponovno so se vršili spopadi med mornarji in častniki. Francoska vlada je v veli-kih skrbelih.

Položaj v Maroku.

Pariz, 2. junija. General Moinier poroča iz Maroka, da je sultan Mulej Hafid popolnoma nezanesljiv člo-vek, da bi Francoze v vsakem hipu, če bi bilo le treba, izdal. Francoska kolona zapusti v ponedeljek Fez ter se poda na pot proti sovražnim ple-menom. V Fezu ostane le majhna po-sadka.

Politični položaj na Španskem.

Madrid, 2. junija. Politični polo-žaj na Španskem je zelo napet. Mini-strski predsednik Canaleas je izjavil, da odstopi, če ga ne bodo podpirali tudi konservativci. Njegov naslednik bi bil v tem slučaju Montero Rio, ki bi prevzel novo vlado.

Avijatik Lettis v Ljubljani.

Lettis stavi sedaj s svojim mo-štvom na letalnem polju na voja-škem vežbališču hangar za svoj letal-ni stroj. Letel bode v slučaju lepega in mirnega vremena, kakor že objavl-jeno, v nedeljo in ponedeljek ob-krat ob 5. popoldne. Lettis je bil eden najboljših učencev laske avijatiške šole in je v aeronavtiki jako dobro podkovnan. Tudi praktično je že pre-celj izvežban. Bil je tudi dober prija-telj pokojnega Rusjana, z njegovim bratom pa je že tudi skupaj delal. Občinstvo se za polet zelo zanima, kajti to je nekaj, kar še ni bilo v Ljubljani in le malo jih je imelo do-selej priliko, prisotnovati v poletom in ogledati si v naravi letalni stroj.

Gospodarsvo.

— Mestna hranilnica ljublan-ska, Meseca maja 1911 vložilo je 1564 strank 1.223.649 K 86 v, 1957 strank pa dvignilo 1.053.788 K 47 v. Stanje vlog koncem meseca maja 1911 40.777.676 K 78 v. Stanje vložnih knjižic 28.638.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu maju vložilo se je na knji-žice in na tekoči račun 1.988.849 K 85 v, dvignilo pa 1.783.518 K 53 v. Skupno stanje koncem maja 13 mili-jonov 894.488 kron 74 v.

Darila.

Darilo »Mladiki«. Rodoljub, ki noče biti imenovan, je podaril »Mla-diki« znesek 100 K, pripoznavši skrb-no in umno vzgojo hčere v društve-nem internatu, ter s tem postal usta-novnik društva. Lepa hvala. Da bi našel obilo posnemalcev!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Hup! Hup! Teteret! Tempo: 80 km!

To je bila vožnja! Ali čujte, gospod gostinčarji — docela ohrteli smo. Preskrbite nam hitro par škatljic so-denskih mineralnih pastil, pa seveda samo pristnih Fayevih. V dveh urah moramo naprej, medtem mora hripa-vost izginiti in do tega nam primo-rejo sodenice. Škatljica stane K 1-25. Genaralno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Große Neugasse 17.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 2. junija 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11-17
Rž za oktober 1911 . . . za 50 kg 9-07
Koruza za julij 1910 . . . za 50 kg 6-67
Koruza za avgust 1911 . . . za 50 kg 6-74
Oves za oktober 1911 . . . za 50 kg 7-67

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološki poročilo.

Vitina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 736-9 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
1	2. pop.	735-8	20-2	sl. jvzh.	pol oblač.
	9. zv.	738-4	16-0	sl. vzh.	oblačno
2	7. zj.	741-2	15-0	sl. jvzh.	"

Srednja včerajšnja temperatura 17-1° norm. 16-1°. Padavina v 24 urah 15-6 mm.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod

Bogdan Oblak

posesnik in tvorničar

včeraj ob 3. uri po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 50 let mirno preminul. Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri, v soboto ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Bodi mu blag spomin!
Logatec, dne 2. junija 1911.

Žalujoča vdova Jerica Oblak.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, stari oče, brat in tast, gospod

Franjo Lilek

posesnik,

danes ob 3. uri popoldan previden s tolažili sv. vere, v starosti 76 let mirno preminul. Pogreb nepozabnega rajnege bode v petek 2. junija ob polu 6. uri popoldan.

Bodi mu prijazen spomin!
V Črnomlju, dne 31. maja 1911.
2000 Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

P. n. gostom 2011
restavracije TIVOLI je
avtomobil
brezplačno na razpolago
Naroči se lahko telefonično.

Učenec

poštenih staršev, z zadostno šolsko izobrazbo, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri **Vinko Skot, Iliraka Bistrica Notranjske.** 1984

Prevzame se stara, dobro vpeljana mešana¹⁹⁵⁷ trgovina

v večjem kraju na Slovenskem. — Natančne podatke o prometu, zalogi in plačilni pogoji naj se pošljejo na upravništvo »Sl. Nar.« pod »Trgovca 101«.

Za trgovski naraščaj.

V nekem večjem trgu na Spod. Štajerskem je napredal dobro upeljana

velika trgovina

z mešanim blagom

v lastni hiši. Plačati je treba le kakih 7.000 K. — Pojasnila daje **Anto Beg v Ljubljani.** 2001

Ljubljanski Zvon

kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerezani se dobivajo po izredno znižani ceni

vsak letnik po 4 krone.

Izdajateljstvo in založništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Samo še sobota, nedelja in ponedeljek

Lattermannov Slovensko tekališče preje dirkališče Lattermannov drevored

Sudanska četa.

Sedišče 40 vin., stojišče 20 vin.

Za birmo:

„deške obleke“

v krasnih oblikah in

„moške obleke“

— najfinije izvršitve priporočila tvrdka —

A. Kunc, Ljubljana

Dovrski trg 3. — Telefon 291.

Kmetovalci!

amerikansko kosilnico „Deering“

ki jo dobite edino le pri

Marije Terezije cesta 1 **Fr. Stupica v Ljubljani** Marije Terezije cesta 1

Priznana pisma na vpogled. — Sviri se pred podobno se glasečimi imeni

Obračevalci za seno vedno v zalogi.

Predno si kupite kosilni

stroj o katerem ne veste

:: kako bode deloval, ::

oglejte in preizkusite

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 53.758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Št. 979.

1983

Razpis dražbe.

Občina Bovec pol. okraj Tolmin razpisuje tem potom

gradnjo občinskega vodovoda na Plužnah

na podlagi projekta, izdelanega po deželnem stavbenem uradu v Gorici. Gradnja je proračunjena na 6100 K in so bode oddala na podlagi enotnih v proračunu navedenih cen.

Načrti, proračun, kakor tudi splošni in posebni stavbeni pogoji so na ogled v občinski pisarni ob uradnih urah.

Pismene ponudbe z varščino 400 K v denarju ali pupilarnovarnih vrednostnih listinah je doposlati podpisane županstvu najkasneje

do 25. junija t. l.

Županstvo si pridržuje popolno prosto sklepanje o sprejetju ali odklonitvi ponudb.

Izid dražbe se naznani ponudnikom tekom 14 dni.

Županstvo trga Bovec,

dne 30. maja 1911.

LEOPOLD JONKO,
župan.

Zaradi minule sezije

so cene oblek za gospode, dame, dečke in deklice veliko znižane.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Sprejmite srečno

1973

„Bodočnost“

poštnozeloče Hrastnik.

Gospica

1974

„Radoslava!“

Prosim, sprejmite odgovor na Vaše cenj. 27. III. na pošti pod znanim naslovom.

Največja in najboljša izbira vsakovrstnih

steznikov

držec za kolke, prsi, životke

se dobi pri

2006

Minki Kocjan, sv. Petra c. 18.

COGNAC!

STAR, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljšo sredstvo za

slabotne in rekonvalescentne.

Dobi se edino pri tvrdki: 1066

BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Malo reklamne

Veliko izbir

A. & E. SKABERNÉ
Ljubljana, Mestni trg 10

Nizke cene

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Delniška glavnica K 6.000.000.

837

Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporitete, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predujmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

„Vloge na knjižice od dneva vložitve“

4 1/2 %

od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

„Menjalnica.“

„Centrala v Trstu.“

„Filijalka v Opatiji.“

Pravkar je izšlo
Edmondo de Amicis: **FURIJ**, Novela.
Iz italijanščine prevel Jos. Jurca. Cena vezani knjigi 2 K 50 vin., broširani 1 K 50 vin.
Znameniti italijanski pripovedovalec reši v tej psihološki zanimivo zasnovani noveli štirinajstletnega dečka Furijs, ki živi daleč od sveta edino v družbi dveh starih ljudi. Furijs se je zaljubil v svojo koketno svakinjo, ki pride bivat na poletni dvorec. Kako se razvija ta ljubezen, je popisano z izredno plastično silo; obenem pa pisatelj ostro biča vzgojno metodo, ki hoče obdržati oblast s hladnostjo in šibo.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani,
založna knjigarna. 1928

1947
Izurjen knjigovodja
in
dober kontorist
se sprejmeta takoj.

Plača 200 kron. — Ponudbe pod „knjigovodja“ na upravništvo »Sl. Naroda«.

Vabilo 1985
na
koncert
Slov. Filharmonije
na Binkoštni ponedeljek
v restavraciji „Bellevue“
ob vsakem vremenu.
Pričetek ob 3. popoldne,
brez vstopnine!
Vsako nedeljo tamburaški koncert.

Otvoritev vrta.
V soboto, dne 3. junija t. l. se vrši
:: v restavraciji „pri Rimljanu“ ::
Rimska cesta štev. 4
otvoritev popolnoma preurejenega in povečanega
vrta in dveh novih salonov
s koncertom Slov. Filharmonije.
Začetek ob 7. uri zvečer.
Vstop prost.
Za prijazen obisk se priporoča
Valentin Mrak, restavrater.
1975

Binkoštno nedeljo in ponedeljek, 4. in 5. junija 1911 ob 5. uri popodne (pri ugodnem vremenu)

Vstopnice se prodajajo
v Šešarkovi trafiki
v Šelenburgovi ulici
po sledečih cenah:
Passepartout . 4 K
I. prostor . . 2 K
II. prostor . . 1 K

bo vzletel aviatik Albert Lettis

s svojim monoplanom „Bleriot, tip Rokavski preliv“

na ljubljanskem vojaškem vežbališču pri Fužinah.

Vstopnice se prodajajo
v Šešarkovi trafiki
v Šelenburgovi ulici
po sledečih cenah:
Passepartout . 4 K
I. prostor . . 2 K
II. prostor . . 1 K

Narodna knjigarna

Vaška kronika. Spisal Ivan Lah. Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s pošto 20 v več. Krasne in zanimive povesti iz dolenskih preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetijskih puntov.	Brodkovski odvetnik. Spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več. Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.	Libera nos a malo. Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel. Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Koncem 15. stoletja se je pripravljala na Slovenskem kmetijska punt. Kmetijsko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.	Strahovalci dveh kron. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več. Velezanimiv roman iz časa velikih bojov med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.	Mali lord. Spisal F. H. Burnett. Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več. To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.
Čez trnje do sreče. Spisal Senčar. Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.	Undina. Spisal André Theuriet. Cena 90 v, s pošto 10 v več. Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.	Zadnji rodovine Benalja. Spisal Fr. Remec. Cena K 1-50, s pošto K 1-70. Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.	Aleš iz Razora. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.	Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Žun. Cena K 3-—, s pošto K 3-20. To je najpopolnejše in najtemeljitejše delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.
Rdeči smeh. Spisal Leonid Andrejev. Preložil Vladimir Levstik. Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več. V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.	V Študentovskih ulicah. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gospodskih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.	Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka. Cena —80 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več. Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.	Ljubezen Končanove Klare. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se na posled tudi njej ne nasmeje sreča.	Zaljubljeni kapucin. Vesela povest iz ljubljanske preteklosti. Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več. Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana